

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

ŠTEV. (No.) 8.

CHICAGO, ILL., PETEK, 28. JANUARJA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

Izhaja dvakrat na teden.
Velja za celo leto \$3.00
Published semy weekly.
Subscription \$3.00 yearly.

"EDINOST"
1849 W. 22. St.
Telephone:
Canal 98.
Chicago, Ill.
ZA RESNICO IN PRAVICO.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burlison, Postmaster General.

NAJNOVEJŠA POROČILA.

NEMČIJA KLJUBUJE ZAVEZNIKOM.

London, 27. januarja. — Poročila iz Berlina naznanjajo, da odklanja Nemčija vsako komentiranje na sedajne ukrepe zaveznikov zastopnikov v Parizu. Nemška vlada pravi, da bo vstrajala na stališču sklepa zaveznikega sestanka v Genevi. Nemčija se seveda zviha kolikor mogoče iz zaveznike past, v katero jo je privedla zadnja vojna, ki jo je sama započela. Sedaj pravi, da predno more kaj obljubiti ali zavezati se za kakšne obligacije napram zaveznikom, je treba, da skušeni ekonomski strokovnjaki vzamejo vso stvar v roke in preračunajo, ako je sploh kaj takega mogoče za sedajno Nemčijo.

FRANCIJA TRDI SVOJO.

Paris, 27. januarja. — Francoski zastopniki na sedanjih zavezniki konferenci vstrajajo na stališču, da se mora Nemčija razorožiti strogo po določbah zadnjih konferenčnih odredb zaveznikov. Vsi tozadevni sklepi se morajo izpolniti do zadnje črke. Danes delajo načrte, da bodo, če se Nemčija ne bo pokorila njihovim ukrepom, takoj okupirali nekaj ozemlja naprej od reke Rene. Eni izmed zaveznikov zastopnikov pa delajo na to, da se sedaj okupirano nemško ozemlje ob reki Reni proglasi za daljšo dobo kot tako. To naj bi bila nekaka kažen za neizvrševanje obljub, ki jih je Nemčija storila pred zavezniki, pa jih odlašala in nalašč zavlačuje.

ZAVEZNIŠKI SVET PRIPOMENI DVE BALTIŠKI DRŽAVI.

Paris, 27. januarja. — Po dolgih debatah so francoski zastopniki danes dovolili, da se pripozna Estonija in Letsko. Kot poročajo, je to zopet diplomatska zmaga za Veliko Britanijo. Francija je baje podpirala zadnjo Wilsonovo izjavo, ki je naglaševala, naj se Rusija ne deli. Politični opazovalci so mnenja, da bo sedaj Velika Britanija skušala finančno in politično podjarmiti te države, ter jih bo obenem tudi sčuvala proti Rusiji. Kot vse kaže si pripravlja Anglija nova polja v Evropi, kjer bo v bodoče spletkarila in izkoriščala Evropo.

JAPONCI UBILI AMERIŠKEGA POROČNIKA.

Washington, D. C., 27. januarja. Na noto, ki jo poslal državni department japonski vladi, naj se opraviči in pojasni, zakaj je neka japonska vojaška patrulja ustrelila nekega ameriškega poročnika v Vladivostoku v Sibiriji, je prišel zelo ozkosrčen odgovor, ki ne vsebuje nič drugega kakor to, da so v Tokiju prejeli noto. Kakšne korake bo državni department podvzel nadalje, ni nikomur znano, vendar eno je, ameriška vlada se je še vedno postavila za svoje državljane.

NAŠIM ZASTOPNIKOM.

Ako je kateremu izmed cenjenih gg. zastopnikov ostalo kaj Ave Maria-koledarjev, prosimo, naj nam jih nemudoma pošlje nazaj, ker dobivamo vsak dan nova naročila, koledarja pa nimamo nobenega več.

FRANCIJA ZAHTEVA \$27,500,000,000.00.

Paris, 27. januarja. — Francoski finančni minister je baje predložil nov račun, ki bo Nemčiji predložen v najkrajšem času. Ta svota bo znašala kot pravijo, \$27,500,000,000.00. Toliko mora plačati Nemčija Franciji za odškodnino. Reparacijski odbor pravi, na bo Nemčija v stanu takoj začeti plačevati to svoto v razdeljenih obrokih.

KORŠKI ŽUPAN IZGINIL.

New York, 27. januarja. — Donal O'Callaghan, korški župan, je baje izginil brez vsakega sledu. Razni ljudje so mnenja, da jo je popihal prav tako kakor jo je De Valera, predsednik takomenovane irske republike. Zadnjič so ga videli na nekem sestanku, kamor mu je dovolila ameriška oblast, da je navoril neko pomožno družbo, ki se zavzema za revno in nepreskrbljeno irsko deco.

DE VALERA SE JE POJAVIL V FRANCIJI.

Paris, 28. januarja. — Predsednik irske republike Emon De Valera se nahaja baje v Franciji; tako poročajo vesti, ki prihajajo iz Pariza. Politični voditelji so mnenja, da bo De Valera javno nastopil in zahteval od zaveznike konferenca, ki je ravno sedaj na delu v Parizu, neodvisnost Irske.

Pravijo, da noče slišati o nikakem kompromisu z britansko vlado. — Vstraja odločno na stališču, da mora Irska postati neodvisna in popolnoma samostojna država.

Kaj bo storila v tem oziru britanska vlada, ni nikomur znano, toda eno je gotovo, da je De Valera mož, v katerega zaupa danes ves irski narod. Narod, ki prostovoljno umira za svojo ideale, tak narod ne more biti poteptan in uničen.

ČRNO PLEME SE MNOŽI.

Detroit, Mich., 27. januarja. — V Detroitu, Mich., se je črni rod pomnožil od leta 1910 do 1920 za 623.4 procentov. V Houston, Tex., je bilo leta 1910, 24,367 zamorcev. Leta 1920 pa so jih našli 33,843. Torej ni nikakega strahu, da bi črni rod izumrl.

VAŽNO.

Vsem cenjenim naročnikom in čitateljem naših listov naznanjamo, da od 1. januarja 1921 naprej stane list "Edinost" za celo leto \$3.00 za pol leta \$1.50 za četrt leta \$1.00

To so cene, ki naj jih vsi naši naročniki vpoštevajo in se po njih tudi ravnajo, kadar nam pošiljajo svojo naročnino.

Istotako velja to naznanilo za vse naše zastopnike in zastopnice.

Po 1. januarju smo vknjižili vsem naročnikom naročnino po novem določilu za naš list "Edinost". List "Edinost" izhaja sedaj po dvakrat na teden, torej je samo ob sebi umevno, da ga ne moremo dati za isto ceno kot smo ga dajali prej, ko je izhajal le vsak drugi teden po dvakrat. Zatorej bodo imeli nekateri, ki so nam po novem letu poslali naročnino, poleg svojega naslova znamenovan datum za par mescev manj, kakor si to morda predstavljajo po starem določilu.

Toliko v pojasnilo vsem cenjenim naročnikom in naročnicam lista "Edinosti".

ODKUPNINA ZA UKRADENO ŽENO.

Los Angeles, Cal., 27. jan. — Tatovi, ki so pred kratkim ukradli Mrs. Gladies Witherell, baje izredno krasnno ženo, zahtevajo zdaj zanjo 50.000 dolarjev odkupnine. Na stanovanju njenega moža Mr. Witherell je nekdo vtaknil pod vrata pismo z naslednjo vsebino: "Witherell, Tvoja žena je na varnem. Ne bodi v skrbeh zaradi nje! Pripravi 50.000 dolarjev in v kratkem boš slišal več o meni. Nikar ne poskušaj obvestiti policije ali detektivov, ker s tem bi si lahko vse pokvaril!"

Tatovi so se spravili torej nad nov predmet: zakonske žene. Ne rečemo, da ne bi marsikakemu možku ustregli ko bi mu nenadoma odnesli "ta sitno" polovico, med tem ko bi se večina mož še le tedaj naučila prav spoštovati in ljubiti svoje žene, ko bi jo izgubili.

Možje, pazite skrbno na svoje žene, da se Vam ne pripeti isto, kar se je propetilo Mr. Witherellu! —

KROGLO V GLAVO.

Chicago, Ill., 28. jan. — V torek zvečer je prišel k neki Mrs. Hoffman, ki stanuje na 1606 North Halsted Str., neznan mož, ki je moral imeti okrog 40 let, in je vzel od nje sobo v najem. Tamkaj si je končal življenje s tem, da si je pogнал kroglo v glavo. Drugo jutro je gospodinja našla mrtvo truplo in je takoj obvestila policijo. Do sedaj še niso mogli dognati, kdo bi bil pravzaprav ta čudni mrtvec. Kakar vse kaže, je hotel zakriti vsako sled, ki bi nam mogla posvetiti v njegovo preteklost. Iz svoje obleke je skrbno odstranil vse, iz česar bi se dalo količkaj sklepati, kdo je pravzaprav. Oblečen je v rujavo obleko in obut v rujave čevlje. Edino kar so našli pri njem je to, da vedo v kateri tovarni je bil napravljen njegov klobuk, ker ima še znotraj dotični napis. Na podlagi tega skrajno skromnega odkritja se trudi policija, da bi dognala kdo je samomorilec.

KOLIKO PREBIVALCEV IMA CHICAGO.

Samo v preteklem letu je chikaško prebivalstvo narastlo za več kakor 100.000.

Število chikaškega prebivalstva, ki je znašalo januarja mesca preteklega leta 2,701,701, se je v preteklem letu pomnožilo za več kakor 100.000, tako da znaša sedaj 2,809,774. V najkrajšem času po imela torej Chicago tri milijone prebivalcev.

RUSKA INDUSTRIJA IN BOLJŠEVIKI.

Znameniti newyorški časnikar Albert Boni se je pred kratkim vrnil iz Rusije in sedaj objavlja v "The Chicago Daily News", kar je tamkaj izkusil. Tu podajamo njegov opis ruske industrije pod boljševisko vlado.

"Ruska industrija nima strojev na razpolago, manjka ji transportnih sredstev in nima delavcev". Tako se je izjavil Karl Radek, eden izmed boljševiskih voditeljev. "Zares, dežela potrebuje vsega, kar je potrebno za produkcijo. Še več. Ne glede na veliko množino žita Rusija krvavo potrebuje vsega, kar bi morala imeti, da bi preživela svoje prebivalstvo po mestih". Isto trdijo vsi opazovalci Rusije, vendar to nam nikakor ne da zadostne slike, kako daleč sega v resnici gospodarski polom v Rusiji.

Ruske tvornice delajo samo od časa do časa ter so brez pravega vodstva in nadzorstva, brez previdnosti, in so popolnoma nezmožne, boriti se s težavami, ki ovirajo, da bi se produkcija redno nadaljevala.

Delavci so se polastili tvornic.

Nacionalizacija industrije se ni izvršila po pravi poti, temveč delavci so se siloma in nepostavno polastili tvornic. Do srede leta 1918 je bilo nacionaliziranih samo 500 tovarnen. V največ slučajih so bile brez posebnega pomena. Veliko največjih strojnih fabrik, tkalnic in premogovnikov pa je ostalo v rokah privatnih lastnikov. Ta privatna podjetja, ki so obratovala samo pod delnim nadzorstvom delavskih odborov, so pokazala rapidno padanje produkcije. Da so zavrgli lastnike in tehnične ravnatelje, je imelo samo v nekaterih slučajih slabe posledice, najslabše pa je bilo to, da so na več mestih zavrgli tudi sodelovanje izkušnega izvrševalnega odbora, ki so ga krstili za "buržoazce in kapitalistične agente".

Vlada odredila nacionalizacijo tovarnen.

Vsled teh dogodkov je vlada junija mesca 1918 odredila splošno nacionalizacijo tovarnen. To so sistematično izvedli in ob koncu 1. 1919 je bilo nacionaliziranih že nad 4000 industrijskih podjetij, ki je v njih delalo 75% vsega industrijskega delavstva.

Ta industrijska podjetja so poštavili pod nadzorstvo najvišjega ljudskega ekonomskega zbora, ki je bil v začetku zamišljen kot osrednji u-

(Dalje na 2. strani.)

IZ KATOLISKEGA SVETA.

VERSKO GIBANJE V SOVJETSKI RUSIJI.

O razmerju moskovskih vladodržcev-židov do krščanske vere je nepotrebno izgubljeni veliko besedi. — Jasno se zrcali v ravnanju s pravoslavno kakor tudi katoliško cerkvi. Da je katoliška cerkev zavzemala malo boljši položaj (dasiravno tudi ona zaznamuje precejšnje število žrtev), se ima zahvaliti le dejstvu, da je bila pod carskim in državnim cerkvenim režimom vedno osovražena, zasledovana in trpinčena, kar jo gotovo dela pri boljševiskih malo bolj simpaticno.

Da to izpocetka tako kruto preganjanje ni bilo brez sledov, je jasno in umljivo, samo da se je rodilo nekaj čisto drugega iz njega nego so mislili boljševiski tirani. Od raznih prispevkov, ki nam poročajo o tem poslednjem, omenjamo danes le par odlomkov, ki jih najdemo v poročilu italijanskega socialista Colombinija, v poročilu o njegovi misli v Rusiji. Govorec o Petrogradu pravi:

"36.000 lesenih hiš so podrli pretečene zime in les porabili za kurjavo; respektirali so samo cerkve in njih premoženje; posledica globoke religioznosti". O svojem posetu v velikanskih Putilovih delavnicah, iz katerih je izginilo ono ogromno število delavnih rok in se skrčilo na par tisoč starcev in žena pripoveduje Colombini: "Letna produkcija te tovarne je padla na popravo treh lokomotiv, par sto vagonov in par deset topov; nekam malo za število delavstva (7000). Kar pa je najbolj čudno, je to, da je v vsakem oddelku postavljen oltar, ki je bolj urejen, kot vsi drugi objekti in stvari, kot n. pr. orodje in stroji, ki so popolnoma zanemarjeni".

RAZNO.

Komandant v Varšavi, glavnem mestu Poljske, je izdal ukaz, da morajo ob nedeljah vsi vojaki k službi božji, da se mora vsako jutro in vsak večer opraviti skupna molitev, in sicer očenaš, češčenamarija, vera in molitev za padle vojake. V Jugoslaviji pa menda rajši vidijo, da vojaki moralno propadajo kot pa da bi molili. Seveda za liberalizem so propali ljudje najprej zrel. — Danski kralj, ki se je mudil zadnje čase v Rimu, je obiskal tudi papeža. Po 500 letih je to prvič, da je bil danski kralj zopet pri papežu. — Ugled sv. Očeta vedno bolj raste. — Katoličani mesta Milan na Laškem so hoteli svojemu škofu za jubilej pokloniti dragoceno darilo. Škof pa je prosil: Dajte mi rajši velik katoliški dom za krščanske organizacije. Kmalu so zbrali poldrug milijon lir in kupili celo vrsto skupaj ležečih poslopj, kjer bodo imele vse krščanske organizacije svoj dom.

NAJCENEJE IN NAJHITREJE

— pošiljamo denar v Jugoslavijo.

— po cenah istega dne,

— ko nam denar prinesete.

Vsa pisma naslavljajte na:

EDINOST,

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Prejeli smo knjige DRUŽBE SV. MOHORJA

za leto

1921.

Kdor jih želi prejeti, naj se takoj zglozi, dokler jih je še kaj v zalogi.

CENA \$2.20.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St. Telephone Canal 98. Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Naši socijalisti in vera.

Na naš članek "Socializem in vera", priobčen nedavno v "Edinosti", naši socijalisti niso mislili ničesar odgovoriti. Razumemo, če so bili v zadregi. Če bi imeli toliko poštenja, kolikor imajo hinavščine, bi bili morali priznati: Res je, nam socializem vera ni le deveta briga, ampak jo sovražimo in blatimo, kolikor nam naša propadla duša da. A v tem slučaju bi jim znali mnogi, ki jih farbajo, da niso proti veri, hrbet obrniti. To bi bila pa vendar preveč britka zguba, da bi se ne izplačalo roženkranc v roke vzeti, da, magari še s puščico iti po cerkvi pobirat. Če bi bili pa tajili, češ to je zlobno obrekovanje, da smo mi proti veri, bi se bili pa zopet neznanjsko osmešili. Kajti če njih oboževani mojstri trdijo, da je socializem v svojem bistvu brezverski in v svojih težnjah protiverski, bi bilo vendar majo čudno slišati, ako bi njih "lerpobi" nasprotno trdili. Zato bi bilo z njih težavnega stališča še res najbolj pametno — molčati. Saj pravi slovenski pregovor, da kdor molči, devetim, ne samo enemu, odgovori. Ker pa nekemu le ni dalo miru, dokler jih ni podregal za odgovor, jim ni kazalo več molčati. Odgovorili so z znano socialistično stvarnostjo — ki obstoji v par tujih besedah, da bi njih nezavedna masa mislila, Bog ve kako so njih voditelji učeni. Mi s človekom antidiluvijalnih nazorov sploh ne debatiramo. To je stvaren odgovor, kaj?

Odkrito povedano, mi od faliranih učiteljev in učiteljskih pripravnikov, ter podobnih veličin, ki jih je morje z evropskih smetišč naplavilo v Ameriko, kaj bolj stvarnega sploh nismo pričakovali. Predobro nam je znano duševno obzorje te vrste ljudi. Saj smo nekđaj z njimi skupaj sedeli na gimnazijskih klopih, seve le toliko časa, dokler niso bili primorani izpreči, ker so uvideli, da so njih glave le pretirde. da bi se mogle preriti skozi gimnazijo preko vseučilišča do altarja ali urada. Umevno je, če ljudem te vrste manjka potrebnih predpogojev za znanstvena razpravljanja. Njih znanje so drobci, ki jih deloma niso imeli prilike na podlagi modroslovja strniti v harmonično celoto, večinoma pa zmožnosti ne. Oni čutijo to praznoto, zato jo skušajo, kakor taki navadno delajo, s širokoustenjem in drznostjo izpolniti. In ker je današnji čas plitvosti, ko se pri mnogih s širokimi ustmi več doseže, kot s stvarnim dokazovanjem, jih imajo nezavedne mase v časti, kakor bi vso znanost s "šeflo" pojedli.

Zadnjič smo tedaj trdili in iz ust prominentnih socialistov dokazali, da je socializem z verskega stališča brezverski, njegovi zavedni privrženci pa ne samo brez, ampak tudi izrazito protiverski. Ker pa naši tukajšnji socijalisti pravijo, da so dotična naša izvajanja antidiluvijalna, to je prastara, bi znal eden ali drugi misliti, da smo za pokrepitev te svoje trditve navajali izjave kakih starih oziroma še prastarih socialistov, kojih protiverske nazore in težnje so mlajši že zdavnaj zavrgli, se nam zdi umestno še enkrat povzeti besedo.

Sicer ni res, da bi se bili mi sklicevali samo na kake stare, odnosno prastare veličine socializma. Saj smo met drugi mi dali besedo tudi Spargu, Dietzgenu, Debsu, katerim je Proletarec zadnjih let veliko slavo pel in kojega učeni krog je hodil pod okno ječe, v kateri je sedel Debs, jokati kot judje na Jeruzalemsko zidovje. No pa to je postranska stvar. Značilno je to, kako je bilo našim socialističnim priganjačem neljubo, da smo z obrazov njihov mojstrov strgali nabožno masko, ki so si jo nadeli, kadar so šli na svoje misijone mej maso. Razumemo, zakaj jim je bilo to neljubo. Ta maska vleče, z njo so vedno delali največji business. Brez nje je socialistični agitator zlasti mej ljudstvom kot je naš vojak brez maske ob času napada s plini. Zato jo je treba na vsak način ohraniti. In da jo ohranijo, kaj so storili naši rdeči bratci. To kar tisti grešnik iz "boljših krogov", ki ga je neznanjsko peklo, da je časopisje javno pogrevalo njegove lumparije in ga tako pokopalo. Ko se je tako "grimal", mu da njegov prijatelj ta-le kavalirski svet: Po časopisju objavi, da ti s človekom, ki je dotično lumparijo napravil, nimaš družega skupnega, kot ime, pa še to bi bil prej spremenil, ko bi bil vedel, da bo kaj takega zakrivil, ker te je sram biti z njim istega imena. Prav to so storili naši rdeči, ko smo njih mojstrom strgali nabožno masko. Naenkrat jih nočejo več poznati, njih, ki so jih prej kot svetnike častili. Njih nazori so jim antidiluvijalni. Odklanjajo jih, češ hvala Bogu, da nismo taki, kot ti naši nekdanji sodrugi nesrečnega spomina, ki so hoteli samega Boga — naj jim bo milostljiv — "šturmati".

Toda, bratci, saj se poznamo, kajne? Za nabožno masko gre, brez katere si vi ne upate mej naše ljudstvo po rekrute. A čas je, skrajni čas, da jo tudi vam strgamo z obrazov iz katerih se vrag reži. Naša dolžnost, kot katoliških časnikarjev je, da vas našemu ljudstvu predstavimo take kakoršni ste, agentje očeta laži. Če bi radi ljubega miru, katerega se nekateri katoliški zaspanci kar cede, molčali, bi morali enkrat iz ust večnega Sodnika slišati očitke: Vae tibi, quia tacuisti — gorje ti, ker si močal.

Poslušaj tedaj drago ljudstvo, ki z Bogom in vero vanj še nisi obracunalo.

Samo veš, da imajo tudi naši socijalisti polna usta protestov, da niso proti veri, zlasti kedar hodijo okrog tebe, da bi te stem zvalili na limanice. Da celo javno, črno na belem si drznejo to trditi. Da bi razpršili vse pomisleke glede njih tozadevne odkritosrčnosti, izjavljajo v svojem glasilu "Proletarec": "Ne. Vera je resnično privatna zadeva. Kdor hoče postati član socialistične stranke, ne bo nikdar vprašan, ali je katoličan, ali pravoslaven, žid ali mohamedanec, budist ali ateist. Veruj, kar misliš, da je prav. Nihče te v stranki ne bo silil, da opustiš svojo vero, če ti je ljuba, in zaradi verske razlike ne boš manj vreden član". (1917. 6. nov. str. 6.) Ker so isti članek, v katerem so podali to odločno

in jasno izjavo 25. nov. pretečega leta istotam str. 3. na novo dobesedno ponatisnili, bi človek mislil, da če ponovno tako slovesno izjavljajo, da niso proti veri, da spoštujejo vsako versko prepričanje, pa naj bo tudi katoliško, mora biti že res. Od mož se vendar ne more več zahtevati, kot možka beseda, ali pa niso možje ampak podli hinavci in brezvestni lažnivci. Vedi, drago ljudstvo, da velja o njih le to poslednje. Hinavci so, lažnjivci so, kakor more biti le oče laži in hinavščine, ker so v resnici ravno taki brez in protiverci kot s čisti sploh. Zavežamo se te težke obdolžitve, ne bi je jim zabrusili v obraz, če bi ne imeli tako nedvomnih dokazov za njo. S Proletarcem, njih strankinim glasilom, v roki jo hočemo nepobitno dokazati.

Tudi naši socijalisti so brezverci. Kakor zavedni socijalisti sploh so tudi naši, kolikor jih ve za kaj gre, materialisti, materializem pa pomeni popolni ateizem, popolno brezboštvo. On razlaga postanek vsega kar je ravno narobe kot zdrav razum in božje razodetje.

(Dalje prihodnjic.)

RUSKA INDUSTRIJA IN BOLJŠEVIKI.

(Nadaljevanje I. strani.)

rad, ki naj bi skrbel za razvoj industrijskega programa, za sorazmerno in pravično razdelitev dela in surovega materiala posameznim tovarnam ter naj bi deloval skupno z delavskim odborom kar se tiče vodstva in nadziranja.

Ko pa se je tovarniško nadzorstvo delavskega komiteja izkazalo bolj in bolj nepraktično in nezadostno ter se je vedno bolj živo občutila potreba po centraliziranem vodstvu tehnično izšolanih ljudi, prej omenjeni najvišji ljudski koncil ni več ostal to, kar je bil v začetku, temveč se je razvil v nekaj oddelke narodne vlade in je izvrševal absolutno nadzorstvo nad vsem tovarnami, z diktatorsko oblastjo izbiral in nastavljal ravnatelje, uvedel prisiljeno delo in vojaško disciplino v industriji, zadušil vsak poizkus stankanja in samovoljno podaljšal delavski čas.

V istem času pa so tudi odpravili enake plače. Z vsemi mogočimi vabili so poskušali zvečati produkcijo in so preuredili plačevanje tako, da so dobili delavci plačo od posameznega kosa. Lastnikom in ravnateljem, ki so bili odstopili od svojih mest ko so se delavci polastili nadzorstva, so ponujali zdaj neverjetno visoke plače, ako zopet zavzamejo vodilna mesta.

Militarizacija odobrena.

To postopanje je bilo odobreno na devetem kongresu ruskih komunistov aprila mesca 1920. Resolucije tega kongresa odobravajo militarizacijo industrije, prisiljeno delo, sprejem "bonus" — sistema v industriji, zopetno vpoklicanje specialistov in nadzorstvo enega človeka nad tovarnami.

Po teh smernicah se je ravnal najvišji delavski koncil v začetku leta. Izkušenim ravnateljem so dovolili plače po 250.000 rubljev, kar bi znašalo po normalni vrednosti \$125.000, sedaj pa okoli \$2.500 na mesec. Z vojaško silo so vzdrževali organizacijo in disciplino. Celi narod, moški in ženske, je bil siloma primoran vstopiti v delavsko armado in vsak posamezni je moral sprejeti odkazano mu delo ne glede na to, mu je li ugajalo ali ne; delati je moral na ravna tistem mestu in v ravno tisti tovarni, kamor so ga postavili, in nihče ni smel spremeniti svojega mesta brez dovoljenja višje oblasti. V nekaterih slučajih so bili delavci celo prisiljeni stanovati na tovarniškem ozemlju; dostikrat so se morali kar ponoči posloviti od svoje doma in iti na odkazani jim kraj.

V takem razmerju stoji torej delavci s komunisti. Ali zamorejo tedaj komunisti v resnici trditi, da zastopajo delavstvo in da oni izražajo voljo delavskega ljudstva? Ravno nasprotno. Če pomislimo, da izvršujejo absolutno nadzorstvo nad vsemi panogami produkcije, nad železnicami, telefoni, rudniki, razdelitvijo hrane in obleke ter da poljubno razpolagajo z vojaštvom in s policijsko oblastjo in da ne poznajo v svoji diktaturi nobenih meja, potem moramo priznati, na ni bil noben kapitalist in noben car v večjem nasprotju z delavskim ljudstvom, kakor so sedanji ruski boljševiski.

Slabi uspehi.

To ravnanje se dosedaj ni dobro obneslo. Sicer je pa skoraj nemo-

goče dobiti splošno sliko o resničnem stanju sedanje ruske industrije. Obiskati in pregledati posamezne tovarne nikakor ni zadosti. Tudi se na podlagi takih obiskov samih se ne more sklepati o splošnem stanju. Nekatere tovarne so popolnoma zanemarjene, brez vsakih strojev in brez vsega, drugod pa je vse v najlepšem redu in v najlepšem teku. Ponekod sploh stoji delo, med tem ko po drugih tovarnah toliko producirajo, da pred revolucijo, ko so bile tovarne, še pod pritiskom vojnih potrebščin, nikdar niso toliko.

Edine podatke o vsem tem dobivamo od komunistov samih, kar je pa v vsakem oziru pomankljivo, na ne morda zato, da bi ti podatki ne bili zanesljivi. Kadar namreč komunisti izdajo svoja poročila, jih vedno pregledajo tudi nekomunisti, zato se smemo zanesti, da so ta poročila točna — temveč vsa ta poročila so nezadostna zato, ker so tako prirejena, da se jih ne da primerjati z razmerami pred revolucijo. Po neki statistiki, ki bo menda še najbolj odgovarjala resnici, producira sedaj ruska industrija nekako 15 do 30% tega, kar je producirala v dobi pred revolucijo.

Nekatere tvornice, kakor na pr. rusko-amerikanska orodjarina v okolici Moskve in še nekaj drugih dela popolnoma redno, toda ves poslednji čas so izdelovale seveda samo vojne potrebščine.

Velika večina tvornic pa ne dela redno in z vso močjo. Moskovske in petrogradske tkalnice, ki so ob koncu leta 1919 producirale okoli 10% svojega normalnega izdelka, so ob koncu leta 1920 popolnoma stale, ker niso imele sirovega bombaža. Moskovske tkalnice so dobile sedaj iz Turkestana novih zalog in so zopet začele obratovati.

Veliko delavcev se je razpršilo na vse kraje in omenjena industrija peša sedaj zato, ker ima premalo delavskih moči na razpolago. Ravno isto velja tudi o vseh drugih podjetjih, ki si drugače ne morejo pomagati. Veliko izurjenih delavcev je šlo raje na deželo, delat na polje, da jim vsaj ni treba trpeti lakote.

Poljedelce silijo v tovarne.

Leta 1920 se je skrčilo število tovarniškega delavstva skoraj za polovico, če ga primerjamo z letom 1913. V moskovski provinciji je bi-

lo leta 1913 zaposlenih 360.000 oseb; 280.000 od teh ni opravljalo vojaških opravil. Leta 1920 pa je znašalo celo število delavcev samo 192.000 in od teh jih le 102.000 ni imelo vojaških del. Da bi odpomogli tem obupnim razmeram, so izdelali komunisti načrt, da bodo poljedelce prisilili delati po tovarnah in na ta način nadomestili razkropljene delavce.

ŽIVIO "SLOVENSKI NARODNI DOM V CHICAGO"!

V sredo večer se je sešel prvič nov petindvajset članov odbor, ki je bil izvoljen preteklo nedeljo v stavbinski odbor našega Narodnega doma in šole pri cerkvi svetega Štefana. Pri tej velezanimivi seji se je sklenilo, začeti takoj prihodnji mesec s prvo nedeljo velik "drive", ali veliko akcijo za nabiranje potrebnega denarja za zidavo. Sklenili smo, da bomo šli do sto tisoč v ceni. Najmanj 50 tisoč moramo nabrati pri prihodnji "drive" v štirih tednih. — Obiskali bomo prav vse Slovence in Slovenke v Chicagi in vsakega posebej vprašali, ako bo hotel kaj dati ali ne. Pobirali bomo pa prispevke, darove in posojilo v obliki delnic. Kolikor kdo da v posojilo, toliko mora dati v daru. Tekom "drive", bomo pobirali denarne prispevke in podpise prispevkov in posojila, kateri se bodo lahko izplačali ali takoj, ali pa za začetek z večjo svoto, pozneje pa v obrokih, vendar tekom enega leta. Prihodnjo sredo, to je drugega februarja, na Svečnico zvečer, bo zopet seja, na kateri se bo uredil cel ta "drive". Celu mestu se bo razdelilo v oddelke, in v vsakemu oddelku se bodo odločili posebni kolektorji in kolektorice, ki bodo obiskali Slovence v dotičnem kraju. — Vsak, kdor bo izplačal celo svoto daru in posojila, bo dobil krasno diplomu v spomin.

Več se bo oznanilo v nedeljo v cerkvi in pozneje v listu "Edinost". List "Edinost" bo z veseljem dal brezplačno mesto za oglaševanje in agitacijo.

Chicaški Slovenci, na noge! Sedaj se pokažite ali pa nikoli! Dajmo raje sedaj takoj več, da bo manj dolga, da bomo pozneje zopet lahko dali manj!

Toraj, Chicažani, prihodnjo nedeljo pa vsi na igro, kjer se boste izvrstno zabavali. Samo toliko vsem naprej povemo, da naj vsak prinese "frišno rutico" za solze, ker se bo treba večkrat malo pojokati, malo pa posmejati. Naše deklice so že tako razburjene in že tako težko čakajo nedelje, da imajo že minute sešete. Koliko razočaranje, ako bi Vas ne bilo! Toraj, nikdo naj ne ostane doma!

Igra bo v nedeljo popoldne ob pol treh in zvečer ob pol osmih.

Zajček: "Joj, joj, kaj bo? Fratri nas že zopet ščipljejo!"

Felček: "Vrag naj pobere te fante vse skupaj! Malo usmiljenja bi pa vendarle lahko imeli z našimi praznimi glavami!"

Mi pošljamo denar
na vse kraje

JUGOSLAVIJE,
Slovenije, Hrvatske in Srbije.

Vse pošiljatve garantira

AMERICAN STATE BANK

1825—1827 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

J. F. ŠTEPINA,
predsednik;

A. J. KRASA,
tajnik.

Novice iz Jugoslavije.

Obupni klici iz Koroške. — Razmere v Avstriji, zlasti na Koroškem, so tako obupne in žalostne, da si obupnejših niti misliti ne moremo. Kmetom so rekvirirali vse, žito, krompir, živino in še celo svinje. Slovenci ne dobe niti kart za živila, še manj pa živil, so prisiljeni, da se izseljujejo. Nemci in nemškutarji si pa pulijo lase, ker so glasovali za Avstrijo. Že pred tedni so Nemci in nemškutarji zahtevali na številnih sestankih, da hočejo proč od Avstrije ter da bodo zaprosili vrhovni svet v Parizu za zopetno ljudsko glasovanje. Kmalu po ljudskem glasovanju je izginil bel kruh, izginile so žemljice, na njihovo mesto je pa prišel krlj iz koruzne moke, kateri je primešana moka iz koruznih storžev in fižola. Kruh je kisel in grenek, ima plesniv duh in je za bolne osebe popolnoma nevarno. Ako pridejo mestjani z nahrbtniki na deželo, mlo prosijo za živila, toda nemška krona nima nobene vrednosti in vse zahteva jugoslovanski denar. Vse prebivalstvo Koroške, še celo najzagrizenejši nemškutarji, se boje avstrijskega denarja tako, kakor kakega zastupljenega predmeta. Toda vse tarnanje listov in obupanega prebivalstva ne pomaga nič, po toči zvoniti je prepozno in po smrti je tudi kes prepozno. Na dan ljudskega glasovanja bi si Korošci lahko boljše postlali.

Umrl je na Pobrežju pri Mariboru učitelj-veteran vpokojeni nadučitelj Jurij Bregant v visoki starosti 81 let. Rajnemu vzor-učitelju svetila večna luč!

Uboj. — Dne 6. t. m. so pili Ivan Juhanc iz Tacna št. 29, Filip Jarc iz Tacna št. 41 in Ivan Lampič iz Tacna št. 52 v gostilni Jožeta Rotarja v Šmartnem pod Šmarno goro. V gostilni so bili tudi bratje Anton, Jože in Valentin Aleš iz Dobena in Ivan Lap iz Loke. Taceñanci so se sprli s fanti iz Dobena; ko so zapustili gostilno, so se pa stekli. Gostilničarjev sin Stanko Rotar je videl, da je imel Ivan Juhart v roki velik nož in da je klical Filip Jarc Juhartu: "Daj ga no z nožem, ali nimaš nič noža?" Rotar je videl, da se vrača Aleš proti hiši in da je padel. Rotar, Jože in Valentin Aleš so šli iz hiše in so našli ležati Antona Aleša na tleh v krvi, leva stran prsi je bila prebodena. Ko so ga vzdignili, je bruhnila iz njega kri in je bil precej mrtev. Mrliča so prenesli v Rotarjevo delavnico in obvestili orožnike v Št. Vidu, ki so aretirali Juharta, Jarca in Lampiča. Juhart Ivan je povedal, da je sunil Aleša z nožem, ko je rajni Aleš zamahnil proti njemu z namenom, da bi ga bil udaril. Umorjeni Anton Aleš je služil pri vojaki pri 37. pešpolku v Ljubljani. Truplo zaklanega Aleša so prenesli v mrtvašnico v Šmartno pod Šmarno goro.

Napačni doktor medicine. — V Gradcu je bival v raznih gostilnah neki Boganovič ali Bogdanovič, kateri se je izdajal za doktorja medicine jugoslovan, konzulata v Gradcu in je izvalil raznim trgovcem v Gradcu 171.000 K z obljubo, da jim bo preskrbel živila.

Postrežljiv žepar. — Delovodja Ivan Cencič iz Kranjske gore se je pripeljal nekega večera v Ljubljano. Ko je prišel v restavracijo hotela "Triglav", je prišedel k njemu neki mož, ki je hodil kakor kak poslovodja gori in doli. Vprašal ga je, kaj dela, odkod je in kdaj misli odpotovati. Ponudil se mu je, da mu bo preskrbel sobo, in res ga je peljal k vratarju, kjer je g. Cencič dobil sobo, za katero je plačal 26 kron. Sobo je nato postrežljivi mož zaklenil; g. Cencič je pa zaspal. Ko se je drugo jutro zbudil, je pa zapazil, da mu je bila ponoči ukradena denarnica, v kateri je imel 8000 K denarja, vrata sobe so pa bile odkloknjena. Zviti tat mu je ponoči ukradel denar in najbrže zapustil Ljubljano.

Poneveril je inženirju Karlu Lebicu v Bregu pri Celju št. 20 12.000 K denarja bivši paznik v premogovniku inženjerja Lebica v Libojah 26-letni Andrej Krempus in je neznan kam pobegnil.

Pobegnil je iz zapora l. 1900 rojeni samski natak in rudar Franc Senčar, ki ga zasledujejo zaradi težke telesne poškodbe. Dalje je pobegnil iz zaporov leta 1899. v Mokronogu rojeni Anton Remec.

Umrl je v Žikarcih pri Sv. Barbari pri Vurbergu posestnik Karel Nerat. N. v m. p.!

Zveza komunistov z Moskvo. — Iz Beograda se nam poroča: V tukajšnjih dobro poučenih krogih se resno zatruje, da so komunisti v stalni zvezi z ruskimi boljševiki, od katerih dobivajo preko batajniškega radia obvestila iz Moskve, to se pravi, nekdo jim izdaja vesti batajniškega radia. "Epoha" poroča iz Varšave, da je avstro-sovjet v Kijevu poslal sovjetski delegaciji na Dunaju 50 milijonov rubljev v zlatu za boljševiško propagando v Jugoslaviji in Češkoslovaški. Polovica tega denarja je bila poslana v Zagreb in Beograd.

Žena okradla moža. — Pred nekaj dnevi je bil ukraden novosadskemu bančnemu ravnatelju Aleksandru Pajerju pri nekem trgovskem opravilu ček za 500.000 kron. Ček je predložila v izplačilo pri budimpeštanski komercialni banki v črno oblečena ženska ter je banka tudi vsoto izplačala. Policija je žensko izsledila ter se je izkazalo, da je ločena soproga bančnega ravnatelja Pajerja. Izplačana vsota je bila nato polnoštevilno povrnjena ter je bančni ravnatelj umaknil kazensko ovadbo.

Naše časopisje. "Večerni list" je z novim letom prenehal izhajati. Na mesto njega je pričel izhajati dnevnik "Novi čas" kot glasilo krščansko-socialnega delavstva.

SLOVENSKI TRGOVCI, OGLAŠAJTE SVOJA PODJETJA V LISTU "EDINOST".

ODHOD PARNIKOV.

NEW YORK—TRST
18. jan. Pannonia
26. jan. Belvedere
29. jan. Argentina
1. febr. Italia
9. febr. President Wilson
15. febr. San Giusto
16. marca Columbia
19. marca Argentina
26. marca President Wilson
2. aprila Belvedere

NEW YORK—HAVRE
18. jan. La Touraine
20. jan. La France
29. jan. La Savoie
5. febr. La Lorraine
15. febr. Chicago
16. febr. Leopoldina
17. febr. La France
26. febr. La Savoie
8. marca Aochambeau
15. marca La Nouraine
17. marca La France
19. marca Chicago
26. marca La Savoie
4. aprila La Lorraine
12. aprila Rochambeau

NEW YORK—CHERBURG, Francija
20. jan. Imperator
22. jan. Saxonia
3. febr. Aquitania
8. febr. Albania
17. febr. Imperator
26. febr. Aquitania
1. marca Saxonia
15. marca Albania
22. marca Aquitania
7. aprila Mauretania

Za cene in druge podrobnosti se obrnite na:
ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
70 Ninth Ave. -:- New York City.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkрасnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

NěmčecK

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

Vaša zadnja ura!

ROJAKAM širom Amerike naznanjava, da sedaj prihajajo zadnji dnevi za vse one ki žele dobiti svoje sorodnike, prijatelje in svojce k sebi v Ameriko. V kratkem bo stopil v veljavo novi zakon, kateri bo zagradil dostop tujcev v Ameriko.

ZATO KDOR ima svoje ljudi v Stari domovini in bi jih rad dobil k sebi v Ameriko, naj se nemudoma obrne na naju doli podpisana, da Vam preskrbimo potrebne listine, s katerimi bodo Vaši sorodniki mogli v Ameriko.

POMNITE pa tudi, da Vam bomo midva naredila take listine najceneje izmed vseh.

Zato obrnite se na nas in prihranite si svoj denar!
Pisma naslavlajte vedno na:

JERIC & ZELEZNIKAR,

(Slovenska notarja.)

1849 W. 22nd ST.,

CHICAGO, ILL.

NORMALNE CENE!

MI SMO ZNIŽALI CENE!

TA RAZPRODAJA OBNAVLJA NORMALNO MOČ DOLARJA V KUPČEVANJU.

KUPITE SVOJE POTREBŠČINE SEDAJ IN PRIHRANITE SI DENAR.

NAJVEČJA RAZPRODAJA IZZA M NOGIH LET!

Razprodaja črevljev-

Moški črevlji za na delo, prejšnja cena \$4.00. Sedaj jih dobite za: **\$2.45**

Ženske praznične črevlje, prejšnja cena \$5.00. Sedaj jih dobite za: **\$1.95**

Črevlje za dečke za v šolo, prejšnja cena \$4.50. Sedaj jih dobite za: **\$2.95**

Fini črevlji za odraščene fante so stali prej \$3.00. Sedaj jih dobite za: **\$1.95**

Otroški črevljički z mehкими podplati, so stali prej 75c. Sedaj jih prodajamo po: **29c**

Ženske udobne copate "Slippers", prejšnja cena \$1.98. Sedaj jih dobite za: **98c**

Črevlje za v šolo za dekleta, prejšnja cena \$5.00. Sedaj jih dobite za: **\$2.98**

Črevljičke za otroke, ki smo jih prej prodajali po \$1.98. Sedaj jih prodajamo po: **49c**

Površne črevlje "Rubbers", prejšnja cena \$2.50. Sedaj jih dobite po: **\$1.59**

Črevlje za dekleta na gumbe, velikost 12-2. Prejšnja cena \$3.50. Sedaj jih lahko kupite za: **\$2.23**

Razprodaja raznih oblačil in raznega blaga.

Izvrstno koteninsko blago, v različnih barvah iz najboljših kvalitete stane sedaj **17 1/2c** yard:

Raznovrstno kosmato in nekosmato blago za različne oblačila, prodajamo sedaj **12 1/2c** yard po:

Celo našo zalogo predpasnikov, katere smo poprej prodajali po \$3.00, bomo sedaj prodali po: **95c**

Gorko flanelasto blago, porabno za različne obleke, in smo prej prodajali po 35c **11 1/2c** yard. Sedaj:

Nogavice za ženske pletene iz najboljšega blaga, vredne 49c. Sedaj jih prodajamo po: **23c**

Otroška oblačila iz različnega blaga in fino narejene, ki so vredne 49c. Sedaj jih dobite za: **29c**

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Dalje.)

"To so ljudje, gospodična Elza!" je šepetal užaljeni strežaj Emil in sunil s komolcem in s kolenom gospodično Lizo. Krčmarica se je menila s kuharico zaradi večerje.

"Kaj pa hčerka Klepševa, Berta, ali ima že kaj ženina?" je nadaljeval krčmar.

"Ženina še ne prav", je dejala Liza; "ampak snubca ima dva".

"Potlej bo pa kmalu poroka", je menil krčmar in se obrnil k Mastnaku, s katerim sta imela važnejše pogovore.

Krčmarica pa je blagrovala Lizo, kako dobro službo da ima, in jo opominjala, da naj le varčuje, da se bo mogla enkrat omožiti.

Takšna breztaktnost je presedala vsem trem grajskim gostom tem huje, ker si nihče ni upal zavrniti oblastne krčmarice. Prav oddahnili so si, ko je odšla ona k drugi mizi in jih prepustila zaupnim pogovorom, ki so se sukali okrog vprašanja, ali postane mladi gospod Mosterih, sin bogatega železninarja, ali pa gospod pl. Rumpel, ki ima tako junaške brke, Klepšev zet. Navajali so se za enega in za drugega tehtni razlogi, denar in stare zveze, postava in nastop.

"Gospodična Elza, še en kosček pečenke", je ponujal strežaj, "ali pa tole bedre! In ne pijete nič? — Ampak da bo dobil Mosterih Berto, o tem ni dvoma".

"Prav moja misel", je šepetala Liza in pogledala pomenljivo strežaja Emila, "ker meni se zdi, da snubi Rumpel bolj mater nego hčer". Vsi trije so se spogledali in namuzali.

"Jaz, če bi bila z gospodom", je dejala strogo in poluglasno kuharica, "bi vrgla Rumpela iz hiše".

"Zakaj in čemu?" je ugovarjal Emil, ki se je ponašal z ohlapnejšimi nazori. "Privoščite tudi gospe ne kaj zabave! Stari Klepše je ven dar živ ali napol živ dolgčas".

"In kako ji bo šele dolgčas", je šepnila Liza, "ko pride v to pusto Javorje! In zdaj, na zimo. In niti Rumpla ne bo tukaj!".

"Jaz stavim svoje zalizce", je dejal Emil in si jih začel česati, "da bo v treh dneh za njo".

Ko so bili gostje tako obdelali vso družino, so plačali pošteno in se poslovili prijazno. Minula jih je bila vsa oblastnost, zasluga krčmarja Rožiča, ki mu ni imponirala nikoli obleka, vselej le denar in ki je trdil da tudi velika gospoda ni tolikanj ošabna, kolikor so majhni ljudje ponižni.

"Kako gosposko se nosi Liza!"

je dejala krčmarica, ko so bili odšli.

"Ker obeša vse nase", je dejal mož. "In zdaj služi drugod; ko se postara, pa pade na občino".

"Na občino, na občino", je prikimal mesar. "Drugim meso, nam pa kosti in priklada. To so postavile!"

"Ampak prisluži se več drugod". "Ali je pa tudi vse pošteno, to vaju vprašam", je omejevala žena opravičevanje.

"Poštenost je obrt, ki malo ne se, ker nič ne riskira", je dejal krčmar; "toda izgube ni; to je". Potem so premišljevali, ali premore Klepš pol milijona, ali ne, in se začeli smiliti sami sebi kot pravi siromaki v primeri s tolikim bogastvom.

Istega večera je bil razburil uradništvo po tvornici strokovni list "Napredni Kovinar" s sestavkom, ki je ostro napadal obrat te tvornice, češ da je tako zanikaren, da bo moral upravni svet od glavnice odpisati tretjino, ki je popolnoma izgubljena, da imajo delničarji pričakovati še drugih presenečenj in da je polom neizogiben, če se ne sanira podjetje; zakaj vodstvo je nesposobno, ravnateljstvu pa so vezane roke; "Napredni Kovinar" da si šteje v sveto dolžnost opozoriti delničarje na te nedostatke.

Vse je bilo ogorčeno nad podlim obrekljivcem, in ko je sprejel nekaj dni pozneje ravnatelj tvornice, gospod Adamič, svetnika Klepša, ki se je bil pripeljal s soprogo in hčerko, si ni mogel kaj, da ne bi takoj izrazil svoje jeze nad toliko lopovščino; on da sluti, iz katerega kalnega vira da je pritekla ta mlakuža, toda dokazov nima. Dolžil je tega in onega tekmeča in žigosal podlost. Hkrati se je čudil, da ni bil videti Klepš nič potr, nič užaljen. Ta ravnodušnost mu je impo-

nirala, kakor ga je očarala ljubeznivost Klepševe gospe, ki ga je vabila na obed drugega dne.

Ko pa je sedel Klepš drugega dne v pisarni svojega letovišča, sta se pripeljala dva nova gosta. Klepš, ki je bil stopil radoveden k oknu, ju je spoznal takoj in se zavzel, ali prijetno ali neprijetno, to se ni dalo razbrati z obraza, ki si je ostal vedno enako resen in prijazen.

Po stopnicah je prisopil debel stavec in za njim je stopical mlad gospod s ščipalnikom na kljukastem nosu, živahen in nemiren; govoril je vso pot z jezikom, z očmi, z obrazom, z rokami.

"Dobro došli, gospod Mosterih!" si je mel roke vrh stopnic gospod Klepš, "dobro došli na kmetih, gospod dr. Lajb!"

"Gospod Klepš, gospod Klepš", je hropel zabuhli gospod, "Vi ste pričakovali bolj mojega sina, bolj mojega sina".

"Tudi, tudi, gospod Mosterih".

"Toda, kaj sem že hotel reči. Da, kupcijske zadeve so me privedle; da, in v potem tukaj gospod urednik "Naprednega Kovinarja". Kaj sem že hotel reči. Da, ali ste brali v listu napad? Ha, ha!"

"Prosim, gospoda, stopita malo v mojo pisarno!" je vabil Klepš, ko se je Mosterih grohotal, da se je moral nasloniti z obema rokama na držaj, in dr. Lajb mahal z rokami in si snemal in natikal ščipalnik.

"Prisrčna hvala, gospod doktor!" se je zahvaljeval v pisarni Klepš in stiskal uredniku roke.

"Malenkost, gospod svetnik", je dejal ta, se vrgel v fotelj, prekrizal noge in "Vi dovolite, gospod svetnik", si prižgal smotko. "Čemu hvale?" je dejal in puhnil dim po sobi. "Ali je to zame umetnost? Če ne bi bili Vi sami ublazili napada, ko sem

Vam predložil rokopis, bi bil učinek še večji".

"Kaj sem že hotel reči?" je iskal Mosterih misli in besed in vzdignil razprostrte roke, kakor bi hotel blagosloviti urednika. "Zadostuje tudi ta, gospod doktor, zadostuje". — Dr. Lajb se je priklonil.

"Jaz občudujem Vašo spretnost", je hvalil Klepš, "Vaše strokovnjaštvo". Dr. Lajb se je priklonil zopet, medtem ko se je Mosterih zopet grohotal: "Oh, oh, oh, strokovnjaštvo! Jaz sem razumel rokovnjaštvo, oh, oh, oh!"

"Kamor mahne Vaš meč", je nadaljeval Klepš, ne da bi se oziral na breztaktni Mosterihov grohot, "useka smrtno rano. Delnice naše družbe so padle v kurzu že za 30 proc."

"Kaj je to 30 proc.?" je mahal dr. Lajb z rokami: "Pasti morajo še. Prosim, ali nisem manevriral imenitno? Ali je to zame umetnost? Prosim. Jaz napadem prvič, z odprtim šlemom, ostro, toda fino, strupeno, upravo družbe, ki je veljala doslej za vzorno. Učinek? Kurz delnic pade za 10 proc. Nič več? Jaz čakam. Nič? Dobro. Jaz objavim po novinah, da je naperil odvetnik gospoda Klepša proti meni, uredniku "Naprednega Kovinarja", tožbo, da se pa urednik nič ne boji, marveč veseli, ker bo mogel odkriti še hujše rane tega labilnega podjetja (Dalje prihodnjic.)

Ženske s pipo. — Kakor poročajo časopisi, so prišle med Angležinjami v modo kratke mornariške pipse, iz katerih kade tobak namesto dosedanjih cigaret. Ta moda je že našlo pot tudi v Pariz. Seveda reči ni tako nova, kajti stare ciganke od davna kade iz pip.

Posekal jih je. — Trije Amerikanci se širokoustijo, kako visoki so nebotičniki (skyscraper) v njihovem rojstnem mestu. — "Mi smo morali napeljati kisik v zgornja nadstropja", je povedal mož iz Frisco, ker je zgoraj zrak že popolnoma razredčen. — "Naše strehe so pokrite z večnim snegom", je dejal nato Chicazan. — "To ni še vse nič", je odvrnil Newyorčan. "Pri nas moramo božična darila že po liftu v najvišje nadstropje, je že zima".

VPRASALNI KOTICEK?

Vprašanje: Ali more biti boter pri krstu človek, ki je civilno poročen z ženo, ločeno od svojega moža? Odgovorite v vprašalnem kotičku!

Radovednež iz Brooklyna.

Odgovor: Novi zakonik to odlično prepoveduje. Tak človek ne more biti ne krstni, ne birmanski boter, niti prič pri poroki, ker je iz občen iz katoliške cerkve, toraj niti katolik ni več.

Vprašanje: Ali sme biti krščen otrok staršev, ki so civilno poročeni?

Radovednež iz New Yorka.

Odgovor: Otrok more biti krščen, vendar pa mora duhovnik biti strožji glede botrov, da ima zagotovilo, da bo otrok tudi katoliško vzgojen. Kaj pomaga dati otroka krstiti, ako pa ne bo katoliško vzgojen. Vendar pa se pri takem krstu ne sme napisati očetovega imena v krstne knjige, temveč velja pred cerkvijo kot nezakonski otrok. Glede pozakonjenja takih otrok, ako se starši potem veljavno poroče, pa vprašajte krajevnega župnika.

SLOVENSKI MOLITVENIKI.

W ZALOGI IMAMO SLEDEČE MOLITVENIKE:

Dušna paša	\$1.50
Slava Gospodu, z velikimi črkami..	1.50
Lurška Mati Božja	1.50
Priprava na smrt	1.50
Nebeška hrana	1.50
Vir življenja in svetosti	1.50
Duhovni boj	1.50
Šmarnice, Škufca	1.50
Sveta spoved	1.50
Premišljevanje o Presvetem Rešnjem Telesu	1.50
Sv. Jožef	1.50
Evangeljska zakladnica	1.50
Krščanska mati	1.50
Šmarnice, Volčič	1.50
Sv. Rožni Venec	1.50
Marija Devica Majnikova Kraljica ..	1.50
Kruh življenja	2.00
Večna Molitev	2.00
Molitevnik, Rev. K. Zakrajšek	1.00
O F M	1.00
Sv. Družina	2.00
Bodi moj naslednik	1.50
Hvala Božja	1.00
Pri naročilih naslavlajte pisma na	
SLOV. FRANCISCAN PRESS.	
1849 West 22nd Street,	
CHICAGO, ILL.	

BEN . BASKERVILL^E, D.D.S.

Zobozdravnik

Se priporoča vsem Jugoslovanom.

Njegov urad je na:

2209 West 22nd Street (blizu Leavitt ulice.)

Phone: Canal 5426.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE
Izdružuje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

Če ste varčni pri eni stvari zakaj niste pri drugi?

— Slovencem v Chicagi naznanjam, da izvršujem vsa čevljarska dela najboljša in najhitrejša. Sedaj ko je neznosna draginja, si veliko prihranite, če daste svoje čevlje popraviti. Zalegli Vam bodo kot novi, poleg tega pa ostane Vam v žepu nekaj dolarjev. Moje delo je izvršeno z najboljšimi stroji in je nad vse trpežno. — Poskusite in prepričajte se sami!

Prodajam tudi trakove za čevlje, kakor tudi razne krepe za čiščenje čevljev.

Za vse se Vam priporočam

J. ADAMS,

1845 W. 22nd St., Chicago.

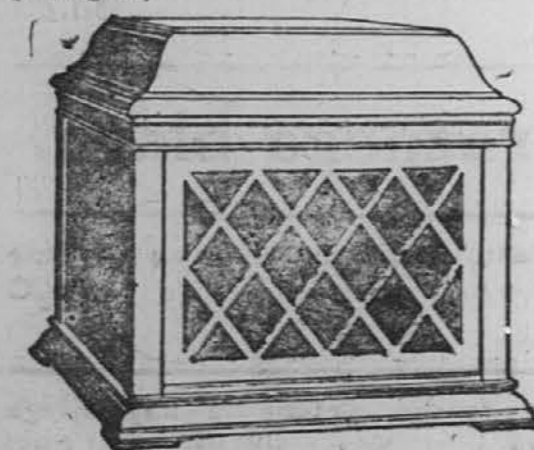
RESNICA JE KAR TRDIMO.

V zalogi imamo najfinejše Edisonove gramofone.

Prodajamo raznovrstno zlatino. Kar prodamo za zlato, ostanje zlato.

Popravljamo vsakovrstne žepne in stenske ure.

Prodajamo tudi raznovrstna očala. Če ne vidite dobro ali če Vas radi utrujenost živcev boli glava, pridite k nam in mi Vam bomo dali očala ki Vam bojo pomagala.

PETER A. MILLER,

Expert Optician—Full Line of Jewelry—Watch Repairing.
Satisfaction Guaranteed.

2128 W. 22nd Str. Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 5838.

"AKO STE BOLNI."

Ako trpite na trganju po ramah, križu in nogah, če Vas trga po vratu ali po glavi, pa naj si bo že od prehlajenja, ali drugače, ter če Vas zdravniki ne morejo ozdraviti te bolezn, tedaj pridite k meni.

JAZ SEM IZNAŠEL

zdravilo ki vam bo pomagalo če tudi zdravniki niso bili v stanu Vam pomagati.

VEM ZA ZDRAVI-

lo ki ozdravi vnetje grla (Tonsilitis). Brez da bi morali na kake operacije. Poskusite in prepričajte se!

POKLICITE NAS!

Kadar potrebujete Avtomobile za poroke, krstinje, kakor tudi pogrebne sprevede.

V enakih slučajih se uljudno priporočam vsem Slovencem.

ANDREW GLAVACH

1828 West 22nd Street
Chicago, Ill.

"Kadar pokličete na telefon, rabi-
te vedno števil. Canal 5889."

